

Er is een mens geworden, gezonden door God, met de naam
Johannes.

Johannes 1

IOANES

Op een bijzondere manier wordt gedurende de feesttijd van Johannes de Doper aan het altaar de naam van Johannes uitgesproken. Het gebeurt zoals de Griekse schrijfwijze dat doet: de drie klinkers I – O – A direct na elkaar zonder de voor ons gebruikelijke medeklinker H ertussen.

Johannes de Doper is binnen de mensheid een gestalte die voor haast iedereen een betekenis heeft. Bij de komst van Christus op aarde was hij de grote wegbereider. Maar in zekere zin is hij een voorloper voor ieder mens. 'Er werd een mens, gezonden door God, met de naam Johannes'. Hij is in zijn ontwikkeling als persoonlijkheid zo voortgeschreden en heeft dat zo in zich verankerd dat hij voor een ieder van ons een voorbeeld en helper is.

Wanneer binnen de cultus die bijzondere naam klinkt kan er in ons iets beginnen te resoneren. Wanneer het IOA klinkt, kan een verborgen herinnering opstijgen of een vermoeden van iets toekomstigs, iets van het doel waar we als mens en mensheid naartoe op weg zijn. Want Johannes de Doper is zo diep met de lotgevallen van de mensheid verbonden dat, wanneer zijn naam klinkt, we iets van onze eigen existentie en van het lot van de mensheid kunnen bespeuren.

In de A leeft de herinnering aan het begin van de weg van de mens. In de O leeft de hoop op een toekomst en einddoel. In de I staan voor ons de beproevingen en verzoeken waar we doorheen moeten, de afdwalingen die we zullen kennen maar ook de overwinning daarop.

Het karakter van de A is verwachting. Denken we daarbij aan de kindertijd met de alles overstralende verwondering, aan het spelen en het kinderlijke vertrouwen dat de wereld goed is en vol geheimen en de verwachting dat zich dat ooit voor ons zal onthullen.

Het karakter van de O is eerder vervulling zoals we dat kunnen ervaren bij een ouder mens die terugblijkt op het leven en dankbaarheid kan voelen. Alles wat geweest is, behoort mij nu toe. Ik kan alles omvatten wat mijn ziel heeft mogen ervaren. Ook wanneer het met smart verbonden is, kan het toch juist als rijkdom in zich gedragen worden.

In de I kan ervaren worden dat de mens ontwaakt en zich opricht. Ook de strijd die daarbij hoort en de stormen van het leven. En niet te vergeten het licht dat juist na nederlagen of in vertwijfeling kan beginnen te schijnen.

IOANES is een mensheidsnaam die eigenlijk boven het hoofd van ieder mens zweeft en die ieder mens als zijn eigen diepe naam kan leren aannemen.

Johannes was de wegbereider van Christus die zichzelf als de A en O, de Alfa en Omega van de wereld uitsprak. Zo was dat toen Johannes bij de Jordaan stond en handelde. Zo is dat wanneer nu op die bijzondere manier zijn naam klinkt in de mensenwijdingsdienst. Wanneer het I – O - A in ons stap voor stap tot leven gewekt wordt, kan zich er een kiem van diepe vrede mee verbinden.

Ignaz Stegeman